Swedish FinTech Association.

Fi2025/01969
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
2026-02-23

SweFinTechs remissvar på betänkandet Anpassningar till AI-förordningen

Om SweFinTech
The Swedish Financial Technology Association ("**SweFinTech**") är en branschförening för svenska fintechbolag som samlar 100 bolag inom fintechbranschen med syfte att stärka det svenska finansiella ekosystemet och skapa en välfungerande marknad för svenska fintechbolag. Våra medlemmar utgörs av företag inom betalningar, krediter, crowdfunding, investeringar med mer.

Övergripande ansats:

Swedish Fintech Association tar på eget initiativ chansen att få inkomma med ett remissvar på betänkandet "Anpassningar till AI-förordningen" ("**Betänkandet**"), eftersom vi anser att våra medlemsbolags ståndpunkter är av relevans i implementeringsarbetet av förordningen.

SweFinTech, som länge förespråkat regulatoriska sandlådor för innovativa finansbolag, tycker att det är mycket positivt att regulatoriska sandlådor är en central del av AI-förordningen. Så länge de utformas på rätt sätt finns goda möjligheter till att projekten bidrar till innovation och regelefterlevnad i branschen.

Marknadskontrollsmyndighet

Finansinspektionen föreslås bli marknadskontrollsmyndighet för AI-system med högrisk på finansområdet, som omfattas av delar av punkten 5b. Ett stort antal av Swedish Fintech Associations medlemmar står redan under Finansinspektionens tillsyn vilket kan innebära samordningsfördelar. En sammanhållen tillsyn kan minska risken för parallella bedömningar och motstridiga krav vilket välkomnas.

Samtidigt innebär AI-förordningen nya och tekniskt komplexa krav. Det är därför relevant att säkerställa att Finansinspektionen har tillräckliga resurser och AI-specifik kompetens för att ge konkret och praktiskt användbar vägledning. Brist på tydlig vägledning i ett tidigt skede kan leda till försiktighet, överimplementering eller varierande tolkningar mellan aktörer.

En central fråga är hur tillsynen ska koordineras med andra behöriga myndigheter, särskilt i situationer där AI-system berör flera regelverk samtidigt.

Högrisk-AI

Att klassificeras som ett AI-system med hög risk innebär ett stort antal tillkommande dokumentationskrav, som kommer vara administrativt betungande. Det är därför viktigt att den redan regulatoriskt tyngda finansbranschen får konkret stöd och uppbackning av myndigheter, framför allt kring hur det nya regelverket ska tillämpas i praktiken. För aktörer som redan berörs av omfattande krav enligt exempelvis kreditregelverk, konsumentskydd och tillsynsregimer är behovet av samordnad och praktiskt användbar vägledning särskilt stort.

Regulatoriska sandlådor kan här spela en central roll, men endast om de utformas så att de ger stöd som speglar den regulatoriska helhet inom vilken AI-systemen faktiskt används. Utan en sådan praktisk och sektorsanpassad ansats finns en risk att sandlådorna får begränsad relevans och inte fullt ut bidrar till innovation och regelefterlevnad i branschen.

Därför är det lämpligt med en konsekvensanalys av hur administrativa kostnaderna för företag inom exempelvis kreditgivning och kreditprövning kommer att öka i och med implementeringen av AI-förordningen. En försvårande faktor för företagens förberedelser är att det fortfarande saknas harmoniserade riktlinjer från EU-kommissionen för exempelvis klassificering av risknivåer.

Det är dessutom av största vikt att den nationella implementeringen av AI-förordningen inte upprepar misstagen från implementeringen av dataskyddsförordningen, där bolag la stora resurser och mycket tid på tolkning och att anpassa verksamheten.

Regulatoriska sandlådor

SweFinTech anser att det är mycket positivt att regulatoriska sandlådor får så pass stort utrymme i utredningen.

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt betänkandet krav på sig att inrätta en regulatorisk sandlåda senast den 2 augusti 2026. Tidsramen framstår som relativt kort, särskilt mot bakgrund av att regeringen ännu inte har tagit ställning till utredningens förslag och att det därför råder viss osäkerhet kring det slutliga uppdragets utformning och omfattning. Frågan är dock inte enbart om tidsramen är för kort, utan hur uppdraget struktureras. Om tillräckliga resurser och mandat tilldelas samt om samverkan med andra relevanta myndigheter säkerställs, kan även en ambitiös tidsplan vara hanterbar. I annat fall finns en risk att sandlådan inte fullt ut uppnår sitt syfte att ge kvalificerad och praktiskt användbar vägledning.

Den regulatoriska sandlådan måste uppnå en tillräcklig kvalitet för att kunna leverera på löftet, att ge vägledning i komplexa och till och med banbrytande koncept. I arbetet med en regulatorisk sandlåda behövs tvärfunktionell kompetens, såsom jurister, AI-utvecklare, teknisk kompetens och projektledningskompetens. Detta måste tillhandahållas av den som arrangerar den regulatoriska sandlådan.

Vid kompetensbrist finns risken att frågeställningen avgränsas så pass mycket att projektet tappar en stor del av värdet. Denna risk finns oavsett om det kommer vara en eller flera myndigheter som

tillhandahåller sandlådor. För att få ett värdeskapande utfall i ett sandlådeprojekt är det av yttersta vikt att samtliga frågeställningar relaterat till ett projekt blir utredda och besvarade.

Sandlådorna ska enligt förslaget endast besvara frågor inom ramen för AI-förordningen. För finansiella aktörer är AI-system dock ofta integrerade i verksamhetsprocesser som redan omfattas av omfattande reglering, såsom kreditregelverk, konsumentskydd och tillsynskrav enligt finansiell reglering. Om sandlådan enbart behandlar AI-förordningen finns en risk att centrala frågor faller utanför ramen, exempelvis hur AI-kraven samspelar med regler om rådgivningsansvar, transparens gentemot konsumenter eller ansvarsfördelning vid automatiserade beslut.

Detta kan minska sandlådornas praktiska värde för finansiella aktörer, eftersom den regulatoriska helhetsbedömningen ofta är avgörande för om och hur ett AI-system kan implementeras i praktiken. Mot denna bakgrund vore det värdefullt med en konsekvensanalys av hur en sådan avgränsning påverkar sandlådornas användbarhet och effektivitet.

Mycket kring sandlådornas omfattning, tidsperiod och innehåll är i nuläget oklart, vilket försvarar för berörda aktörer att planera. Det är vagt i betänkandet hur andra myndigheter än PTS ska bygga regulatoriska sandlådor, och det saknas fortfarande detaljer för inrättande, utveckling, genomförande, drift och tillsyn. Inte heller har EU-kommissionen ännu antagit genomförandeakter.

Om deltagandet innebär oproportionerliga administrativa krav i förhållande till den vägledning som erhålls, finns en risk att endast ett fåtal aktörer ansöker, vilket skulle begränsa sandlådornas funktion som bred innovationsfrämjande mekanism. Om sandlådan däremot tillåter tydlig avgränsning av frågeställningar, har en förutsebar tidsram och erbjuder konkret, sektorsanpassad vägledning kan det väga upp de resurser som avsätts på att delta i sandlådan.

Avslutningsvis vill SweFinTech uppmana även Finansinspektionen att införa regulatorisk vägledning för innovativa bolag, inspirerat av Stor-britanniens tillsynsmyndighet Financial Conduct Authority. Regulatoriska sandlådor som genomförs på rätt sätt kan främja innovation, innebära ökad rättssäkerhet för innovatörer och förbättra myndigheternas möjligheter att utöva tillsyn samt få förståelse för möjligheter, risker och effekter av AI-användning.

Roslana Cederhage
Generalsekreterare
SweFinTech